

Előfizetési árak:

estén vagy házhoz küldve:
Egész évre. 20.— kor.
Félévre . 10.— kor.
Negyedévre 5.— kor.
Egy hónapra 1.70 kor

Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KOZLÖNYE

Hirdetések díja:

Egy cm. területenként 8 fillér.
Nyitlár és magánérdekű közlemények soronként 40 fillér.

Megjelenik minden nap, az ünnepek és vasárnapok kivételével.

Szerkesztőség: Kossuth-utca 13.

Íde küldendők a lap szellemi részét illető közlemények.

Felelős szerkesztő:

Dr. Orbán József.

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 13.

Előfizetés, hirdetés és magánérdekű közlemények felvétele.

A halálbüntetésről.

Debreczen, november 23.

I.

A szatmári tragédia lezajlása után szomorúan aktuális jelleme van ennek a két igénytelen cikknek, melyben az író némi előzmények után két szempontból: az *emberszeretet* és a *megbántott jog- és erkölcsi rend szempontjából* fogja a kérdést tárgyalni.

A ki az időként előforduló kivégzéseket nem a merev jogszerűség, nem is a siró sentimentálisus, hanem a gondolkodó értelem, a lélektani megfigyelés szemüvegén át nézi: abban a különböző egyéneken végrehajtott halálbüntetések nagyon vegyes érzelmeket költenek.

El sorok írója gyermekkorában Kecskeméten lakott, hol a Rádai-világ idején csaknem minden héten volt akasztás. Istenem, milyen képek merülnek föl e pillanatban ama távoli időből az én lelkem szeméi előtt!

Látom azt a szegény, személyesen is ismert paraszt fiút vitetni az akasztófa felé, kit rá vitt rossz szelleme, hogy egy pajtásával elmenjen egy köcsög tejfölt lopni egy szom-

szédjokban lakó öregasszonyhoz, s mikor ez észrevevén őket, zajt csapott, szorultokban agyonütötték őt... s harmadnapon (statárium volt!) a két fiút már vitték akasztani. Szegény ismerősöm már félig halott volt a kocsin s utána menvén, keserves sirással jajgatott az anyja. Nem lett volna szive annak az embernek, a ki meg ne sajnálta volna azt a szerencsétlen fiút s ne helytelenítette volna halálbüntetéssel való sujtatását.

Látom ismét, mint vizzik robogó szekereken ki a vesztőhely felé azokat az árvalányhajás kalapjaikat, duhajkodó dal közben lengető parasztfiukat, kiket s kiknek úgy vélt lelki erejét csodálkozó áhitattal szemléli az ezrek és tízezrek tömegéből sok, velük egyenlő szellemi és lelki képzettségű suhancz. Ha nem volna olyan szomorú ez a látvány, mosolyogni szeretne az ember azon a bátorságot tettető gyávaságon, mely duhajlárma alá temeti el a halálfélelmet, de egyszersmind a legnagyobb mértékben kiparódizálja a törvény legrettenetesebb szigorának mélységes komolyságát. A halálbüntetés ebben az esetben alig hagy mélyebb nyomot a szemlélő ember lelkében s mindenki kénytelen érezni, hogy

az elrettentési cél nagyon tökéletlenül vált itien be.

Ismét más kép tárul az ember lelki szeméi elé, ha eszébe jut annak a Bécsben halálraitelt sokszoros gyilkosnak a története, ki nem ezinizmussal, de a lehető legnagyobb lelki nyugalommal fogadta a halálos ítéletet s mikor kivitték a vesztőhelyre s felállott a bitó előtti számolyra, mintha csak utazófélben a vasuti kocsí hágesójáról szólana vissza hátramaradt jó ismerőseinek, úgy szólott ez is, nyugodt hangon, derült arccal: „Ich lasse meine Frau grüssen“ — Tisztelem a feleségemet. Vagy ehhez hasonlólag ott van az a magyar fiatal férfi, ki egész vizsgálatának ideje alatt, halálra ítéltetése után is, minden nyegle hányavetiség nélkül, mint igazi ur, komoly tiszteletudással, bűnének élénk érzetében megalázkodva, de nem kérve s még kevésbé kunyorálva viseli magát s mikor papja kíséretében megy ki a fogház udvarára, hol a bitófát már elkészítették számára: a rettenetes szégyenfa láttára a pap összeborzad, elsáppad, egész testében remeg s ingadozni kezd... és ő, kit néhány perc múlva azután felakasztanak, ő nyugtatja meg a papot, szelid, jóságos, bátorító

TÁRCZA.

„Ez is a Kari műve volt!“

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti tárczája. —

Írta: Szatke F. Ödön.

...Hát kérem, hogy a terepről is pontos felvilágosítást nyujtsak, előre bocsájtom, hogy én nem is vagyok olyan messze a világ közepétől.

Hogy melyik helyet gondolom én a világ közepének, azt elvből nem árulhatom el s csak annyit jegyzek meg róla, hogy van egy híres, nevezetes „nagytemploma“, még híresebb „píresi sora“ és egy folyton „dongó“ cizlappja.

Mondom tehát — ebben a városban van nekem egy kényeres pajtásom.

És ist der Kari...

Der Kari, der was jede kennt...! Olyan fiú, kérem, hogy száz között sem lehetne még egy hasonlót találni. Ha kell, az humoros, ahol a szükség úgy hozza magával (rosz) politikus s ha épen „muszáj“, hát lumpolni is tud.

Csodálkozom, hogy én, aki ezzel szemben a megtestesült szoliditás vagyok, hogyan találtam meg benne a jó barátot.

Hanem mi, — hiszen még az én fatornyos hazámat nem is említettem.

Erre is bizonyára rá tetszenek ismerni: Ninesen vasuti állomása, van benne nyakig érő „barátságos“ sár és hogy minden udvara valóságos nádas!

Ennyit tehát a terepről.

(A közelmúlt napok egyikén Árvácska

nagysám (pardon — ugy e megbocsájt) — a mi kis postás Milkánk egy sürgönyvel lepott meg, ahogy délután a rendes napi postámért mentem.

Sürgöny?...?

Ugyan honnan és kitől? Valóban, kezdtem izgatott lenni. Felbontom:

„Holnap estére sürgős ügyben várlak! Kari.“

Hm, hm! Vajjon mi lehet az a sürgős ügy. Talán valami névnap?... Megnéztem, — semmi ismerős név a naptárban! Ah! Bizonyára keresztelő! Eh, de hiszen az sem lehet, mert erről már tudnom kellett volna.

Egyszóval előttem volt egy gordiusi csomó, melyet sehogy sem tudtam megoldani. Mi lehet az? — mert Kari nem szokott soha a titok leplebe burkolózni.

Mondom, se éjjelem, se nappalom nem volt. (Igen, mert az éjjeltől ex tempore nappalt csináltam, a másnapot pedig átaludtam.)

Még pár órámm volt az „omnibusz“ indulása előtt, a mit arra használtam fel, hogy magamat egy kissé rendbe szedtem. Értem ezalatt a gyomromat is, a mely ilyen esetekben mindig megkívánja, hogy pár pohár tinctura absynthyivel dédelgessem...

Nemsokára megérkeztem abba a bizonyos, — már előbb említett városba, ahol nem is emberek az emberek, hanem „civisek“! — (Még mindig nem árulom el a nevét.)

A pályaudvaron barátaim vártak már — talpig feketében. — Kari azonban nem

volt köztük. Kérdeztem ezeket, hogy hát tulajdonképen mit akartok ti velem, mert látom, hogy ti is tudtok a meghívásomról.

Csüörték-csavarták a dolgot: „majd megmondja Kari!“ „Soh'se légy olyan kíváncsi!“ — voltak a kitérő válaszok.

Egyenesen Karihoz hajtottunk.

Hanem hogy ott mit láttam...!

Kisérőimnek száma negyedrésznyi sem volt azokéhoz képest, akik már ott nála egybegyülve voltak. — És mikor beléptem, az a harsány „éljen!“, ami ott elhangzott na, mindent, csak ezt nem vártam volna névnapomra!

A cigány tuss-t adott s kezdetét vette az „én névnapom“!

*

.... Mily szép csillagos az égbolt, — mily üde, mily tiszta a levegő, valóságos májusi éjszaka... Aha! ez a Kari nótája most:

Mikor kicsiny voltam

Anyám úgy szeretett

Hogy a reggeli kávéhoz

Egy picziny bögrét vett...

De most hogy nagy vagyok

És sokat lumpolok

A picziny kis bögre helyett

Sok szidást kapok.

... Hopp, megvan! Ezek most odabent már jó „magasan“ vannak, én addig beugrok a Kari szobájába s megírom a rendezveust az én régi jó barátomnak:

hangon: „Ne féljen, főtisztelendő ur, mig engemet lát.“ Egyik lapban azt olvastam erről a kivégeztetésről: ha akasztófán egyáltalában lehet szépen halni meg, ennek az embernek szép volt a halála. Ezekben az esetekben pedig az jut az embernek az eszébe, hogy mily véghetetlen nagy lelki erő kell ahhoz, ha valaki a közeli halál borzalmaival szemben ily óriási önuralommal tud magának parancsolni s alig tud az ember belenyugodni abba a halálbüntetésbe, mely egy hatalmas, még rosszabbában is bámulatos akaratú veti mindörökre végét.

Vagy végre ottan van Majláth országbírónak egyik gyilkosa, ki a bitófa alatt rut istenkáromlással várja a közeli halált s kinek gyalázatos szidalom-szavait csak a kötélt tudja befojtani s elhallgattatni. Ugyan, ki volna az, a ki egy ilyen nyomorult gonosztevőnél meg természetesen, megérdemeltnek tartaná a halálbüntetést?! Közel áll aztán ehhez a mai napok tragédiájának hőse, az az urnak csufolt gonosztevő, ki le akarja felakasztott magát fényképeztetni, hogy ezt a képet küldjék el az ő édesapjának, vagy mikor biztosítják, hogy ez az óhajta nem fog teljesülni, végrendelkezni akar a kötélről, melylyel őt a hóhér megfojtandja és pedig ismét csak édesapjára akarja hagyni ezt a kötelet... nos hát az ilyen esetben is belenyugszik az ember a halálbüntetésbe, mert úgy okoskodik, hogy az ilyen elvetemedett lélek nem érdemli meg, hogy szivja Isten levegőjét, hogy élje azt az életet, a melylyel a jó Isten nagy és nemes

életezőlok megvalósítása végett ajándékozott meg bennünket.

De ha ilyen vegyes érzelmek támadnak lelkünkben a különböző egyéneken végrehajtott halálbüntetések láttára, méltán fölmerül előttünk a kérdés, hogy nem kellene-e azokat eltörölni, vagy, hogy meg kell-e azokat, a büntől való visszaretentésre tartani? — Vajjon az emberszeretet, vagy a jog- és erkölcsi rend kiengesztelésére irányuló szigorú igazság elvének kell-e ezen kérdés megítélésénél előtérbe lépnie?

A szentesítés alá terjesztendő törvényjavaslatok végleges szövegét átvizsgáló bizottsága az országgyűlés két Házának Tallián Béla képviselőházi alelnök elnöklésével tegnap ülést tartott, a melyben a képviselőház részéről Molnár Antal és Nyegre László jegyzők és Bernáth Béla, Kovács Pál és Szily Pongrácz előadók, a főrendiház részéről Rudnyánszky József h. jegyző vettek részt. A bizottság átvizsgálván az ő császári és királyi fensége ausztria-estei Ferdencz Ferdinánd főherczeg urnak chotkowi és wogini Chotek Zsófia Mária Jozefina Albina grófnővel kötött házassága alkalmából kiadott nyilatkozata becikkelyezéséről, továbbá a birtokos és gazdatiszt közötti jogviszonyok szabályozásáról, az erdőmunkásokról, a dohánytermelők és a dohánykertészek közötti jogviszonyok szabályozásáról, az 1884. évi VII. törvényezikk 50. szakaszának a megrendelések gyűjtésére vonatkozó rendelkezései módosításáról és a vinkovce-zupanje—szávaparti h. é. vasut engedélyezéséről szóló törvényjavaslatok végleges szövegét, azt a két Ház határozatával mindenben megegyezőnek találta, illetőleg megfelelően helyesbítette. Ennek folytán az elősorolt törvényjavaslatok a miniszterelnökség útján szentesítés alá terjesztettek föl.

Bülow gróf debutje.

Debreczen, november 23.

Allamférfiúnál, kinek neve nemcsak diplomáciai körökben, hanem ezeken túl is messze tisztán esőg, debutról beszélni nem látszik ugyan helyénvalónak, de még sem tehetünk másképp, mint hogy debutnek nevezzük a német birodalmi kancellár, Bülow Bernát gróf első fellépését a birodalmi gyűlés hétfői ülésében, mert az a rendkívüli érdeklődés, melylyel a beszéd elé tekintettek, melyet mint kancellár első mondott a birodalmi gyűlésben, nemcsak a fontos tárgyat illette, melyről beszélt, t. i. a kínai kérdést, hanem a kancellár jelentőséges személyét és állásfoglalását is a népképviselővel szemben. Hogy a tanácssterem minden helye el volt foglalva, ily körülmények közt érthető. A megjelent diplomaták közt volt a mi nagykövetségünk, Szögyény Marich is, a ki vejevel, Somssich gróffal jött és tanuja volt a nagy parlamenti sikernek, melyet német szövetségünk kancellárja aratott. Ez a siker nemcsak nagy, hanem tartós is és utóhatása lesz a birodalmi gyűlés további tárgyalásaira.

Kitünően vezette be terjedelmes beszédét a kancellár azzal a mondattal, hogy érzi a nemzettel való érintkezés szükségét. Ez a mondat egész programot foglal magában, azt a programot, hogy az új kancellár az alkotmányt nagybecsűli és a törvényhozást tiszteletben tartja. Ezt később nyomatékosan hangsúlyozza is a beszéd és hogy minden kételyt elhárítson, a trónbeszéd kiegészítéseképen, mely a tett kiadásoknak csak „utólagos jóváhagyását“ kérte, a kancellár az utólagos jóváhagyást az indemnitás megoldása által igényli. Eltérők lehetnek ugyan a vélemények a fölött, vajjon van e s minő különbség az utólagos jóváhagyás és az indemnitás közt, de mindenképen jellemző Bülow gróf loyális érzületére, hogy a disztinkcióba bele se ment, hanem

I.
Édes Iluczim!
Itt vagyok, holnap d. u. 5 órákor „ott“
(II. oszt. váró terem) vár

Eduska.

II.
Aranyos Karola!
Itt van a maga cziczája, holnap d. u. fél 6-kor II. oszt. Pá

Dusija.

III.
Drága Jolicza!
Holnap d. u. 6 órára a régi helyen
(II. oszt.) vár

Sasid.

Igy ni! Most hamar couvertirozni s majd holnap a 8-as számú hordárral elküldöm őket. Legalább ennek is eleget tessék. Kitélik a 2 napi szabadságból.

Meg kell jegyeznem, hogy én monológizáltam most, kiszökvén pár pillanatra a Kariék közül.

De szent Isten, mintha valaki jönne?! Odaugrok az ajtóhoz, hanem abban a pillanatban feltárult az. Barátaim voltak s rögtön karon ragadva, mint szökevényt hűzoltak vissza a — már akkor — pezsgőtengerbe.

S mindez oly hirtelen történt, hogy tárczámat névjegyeimmal együtt már nem tudtam magamhoz venni, azaz jobban mondva a nagy meglepetésben erről egészen megfeledkeztem.

*
... Nini! Micsoda névjegyek ezek itt az én asztalomon?! Tyhü... teringgettét hisz ezek már meg is vannak czimezve!...

Lássuk csak! Rendez-vous 5 órára... detto fél 6-ra, ugyanaz 6 órára...! Na ez már mégis sok.

Hopp! Megvan! Várjál csak te hamis Dusika!

Igy ni! Most megírjuk az új névjegyeket, csak hogy mindegyiket 5 órára ám. Reggel pedig odaadom őket hordáronnak, a 3-asnak kézbesítés végett s majd a rendez-vouson mi is részt fogunk venni mindnyájan. — Hanem hogy mit fog ehhez szólni Eduska, — azt már nem tudom.

Bizonyára megtudja majd, hogy ez is a „Kari műve“ volt!!!

*
...Aha! Épen jókor jöttem! Ott jön már Iluczim is. Óh drága lény! Milyen kecses a járása!... Nincs párja!

Szervus Eduska! — Hát hol jársz erre, te rosz fiu. Na, mégis csak szép töled, hogy nem feledkezel meg a te Iluczidról.

E perczen előttünk három fiatal ember sietett el, nyakig köpenybe burkolózva, s az egyik, mikor mellettünk elment, még esettintett is a nyelvvel egyet. Gondolom, irigyelték a helyzetemet.

— De nini! Szent Isten! Kit látok! Az ott Karola!

— De hiszen én Karolának fél hatra irtam! Istenem, mit mondjak most neki, mert már is meglátott — jön felénk.

— Unokanővérem.

— Hyacint Karolina — volt a kölcsönös bemutatkozás. No de én, én, hogy milyen dühös pillantásokat vetettem reá, azt le sem tudom írni.

Leültünk a terem közepén levő kerek

támlányba s elkezdünk diskurálni. Hanem, hogy milyen diskurz volt ez, annak csak az én oldalam a megmondhatója.

Hol az egyik, hol a másik döfött meg, ezzel adva tudomra tetszésnyilvánításukat.

De most jön még csak a java, amit az ellenségemnek sem kívánok.

Nyilik az ajtó és az én szerelmetes Joliczám lép bel!

Oh, hogy minek is teremtett az Isten e kárhuzatos végzetre.

Ugy állott ugyanis a dolog, hogy Jolicza megint Karola nagysámmal volt ismerős, persze a kölcsönös üdvözlések után ki-kü kutatta idejövételük czélját.

És a mikor megtudták?!

Egyik a kabátomat, másik a kalapot tépte, szóval lett olyan zürzavar, hogy én azt sem tudtam fiu, vagy lány vagyok-e.

Végre egy alkalmas pillanatban kiszöktek a harctérről, — hanem még itt sem!

Egy nevető tábor, Kariék fogadtak. Ott voltak mindnyájan s éljeneztek engem, mig bent a II. oszt. váróteremben még mindig hangos volt a lég a madonnák sipításától...!

*
Épen most kaptam Karitól egy anizhtskártyát. Egy ujság darab volt reá ragasztva, amelyen három ismerős hölgy neve szerepelt, a kik hatalmas botrányt rögtönöztek a II. oszt. vasuti váróteremben és melyben egy ismerős fiatal ember neve is tüdőkölt — az Eduskáé.

„Ez is a Kari műve volt!“

a lapokban kifejezett aggályt rögtön figyelembe vette és az indemnitást kérte. Ez által a komoly pártok a legelőzékenyebb módon le lettek fegyverezve s a kancellár életét vette a konfliktusoknak. Mély benyomást keltett az a nyilatkozat is, hogy a főparancsnokságnak egy német tábornokra történt ruházása Németországra fokozott higadtságot ró és hogy a Hohenzellernek nem járnak a Bonaparték utain.

Külföldön különösen az „élni és élni engedni“ közmondásnak a német-angol egyezményre s egyáltalán a német kínai politikára való alkalmazása fog jó fogadtatásra találni. Ilyen szavak és ilyen tendenciák annak a férfinak szájából, aki politikáját a világ legerősebb hadseregére alapíthatja, nem téveszthetik el hatásukat s kell, hogy az önzést mindenütt ama határok közé száműzzék, melyeket idegen érdekek vonnak.

Nemcsak Németország, hanem az egész kontinens szerencsésének tarthatja, hogy a német politika vezetése époly igazságosan és méltányosan gondolkodó, mint genialis férfiú kezében van, minő Bülow gróf kancellár.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, nov. 22.

A képviselőház ülését fél órával későbbre hirdették a rendes időnél, de már tíz órakor élénk sürgős-forgás volt a folyosókon, olvasóban, buffetben. A Ház minden zugában osztályok alakultak, bizottságok választottak elnököket, előadókat. A választások bejelentése volt a java része Perczel Dezső elnök előterjesztésének.

A napirend első tárgya Darányi miniszter egy jelentős gazdasági javaslata volt közérdekű öntöző-csatornák létesítéséről. Fischer Sándor volt az előadója. Tárgyának nagy ismeretével fejtette ki a javaslat alapvető elveit és célzatát. A formás beszédet általános helyesléssel fogadták.

A függetlenségi párt nevében Komjáthy Béla mondott véleményt a kormány javaslatáról. Kénytelen-kelletlen elismerte, hogy a javaslatban nagy vívmány foglaltatik a mezőgazdaság számára és épen ezért nem is tagadhatta meg hozzájárulását. Bár azt hangoztatta, hogy czélszerűbb lett volna a javaslatot a nagy hajózási csatornarendszer létesítéséről szóló törvényjavaslattal egyidejűleg a Ház elé hozni.

Zichy Jenő gróf is abban a véleményben van, hogy a javaslatot szerves összeköttetésbe kell hozni a nagy hajózási csatornarendszerrel, melynek előkészületein ez idő szerint Hegedüs miniszter dolgozik. Kisszerűnek tartja a tervezetet s nagyoknak a terheket, bár ő is meghajol a miniszter nemes intencziói előtt.

Hieronymi Károly, a csatornázási kérdés alapos és nagy tudású tanulmányozója, teljes elismeréssel adózott a miniszter javaslatának és meggyőző objektivitással igazolta be, hogy Komjáthy Béla kifogásainak és posztulátumának vajmi csekély a való alapja. Előadta a többi közt, hogy az öntöző csatorna és a hajózási csatorna két nagyon is különböző mű. S ha Komjáthy Béla mégis azt óhajtja, hogy a kettőt egyesítsük, nem gondolja meg, hogy kivánsága igen fonák eredményre vezetne. Oda jutnánk, hogy sem megfelelő hajózási, sem pedig megfelelő csatornázási rendszerünk nem volna. Komjáthy Béla állást foglalt az ellen is, hogy a kormány autonóm társulatok útján végezte a csatornázást. A részvénytársasági foruma igénybevéte mellett érvelt. Hieronymi általános tetszés közepett mutatott rá arra az ellentmondásra, mely a függetlenségi párt általános politikája és ezen álláspont közt nyilvánul. Hiszen a függetlenségi párt, mely

autonomista más téren, ezen a téren sem foglalhat állást az autonóm alakzat ellen. A nyereszkedéssel járó részvénytársasági forma czélszerűségét egyébként is nehéz belátni.

Komjáthy Béla rektifikálta szavait. Ő korántsem foglalt állást az autonóm társulatok ellen. Hieronymi félreértette.

Rövid szünet után az Ugron-párti Molnár Jenő beszélt, a kit még saját függetlenségi elvtársai részéről sem hallgatott senki sem. Nyulfarknyi beszédet mondott. Az előirányzott összege vajmi csekélynek tartja egy egész néposztály felségélyezésére, de még ezt a keveset sem hajlandó meg szavazni.

Lázár György tartalmas, figyelemmel hallgatott beszédben szállott sikra a javaslat mellett s hangoztatta, hogy az előirányzott összegért is szép munkát lehet végezni, bár maga is szívesen venne nagyobb előirányzatot. Felhívta a miniszter figyelmét a kisajátítási eljárás czélszerűbb intézésére is.

Ezek után a vitát elhalasztották holnapra s Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter válaszolt Olay Sándor és Major Ferencz interpellációira a villamos közúti vasutaknál előforduló szerencsétlenségek megakadályozása tárgyában. Előadta, hogy a mult pünkösdi zugligeti katasztrófa, mely az interpellációkat eredményezte, abból származott, hogy végállomásnak használtak egy olyan állomást, mely erre a czélra nem alkalmas. Ezen a helytelenség immár segítve leszen. A vasúti társaság mentességül szolgál, hogy ezen a napon a forgalom a 200,000 embert is meghaladta, a mely abnormális forgalom lebonyolításának egyetlen közúti vasut sem képes megfelelni.

Olay Lajos elpanaszolta azt is, hogy a közúti vasut részvényeiben egészségtelen spekuláció fejlődött ki, a mióta a villamos-erőre alakították át. Elismeri a miniszter, hogy így történt. De hát ezen az állapoton a kereskedelmi miniszter nem igen segíthet. A társulat a kereskedelmi törvény követelményei szerint alakult, következtetésképpen a törvény védelmét is élvezi. És utalt Hegedüs Sándor arra is, hogy a társulat részvényeinek árát a fővárossal kötött szerződés előkészítő-tárgyalása alatt csigázták fel legmagasabbra, azóta több száz forinttal szállott alább a papírok értéke. Olay Lajos úgy állította fel tételét, hogy a közúti vasut és a főváros közt létrejött szerződésből csakis a vasútra hármlott haszon. Ez az itélkezés nem tárgyilagoss. Való, igaz, a társaság jó üzletet csinált, de nyert a főváros is, a melynek közúti vasúti forgalma tökéletes lett és óriási mértékben megnövekedett.

Kiterjeszkedett azután a miniszter a közúti vasúti alkalmazottak személyes viszonyaira is és tanuságot tett arról, hogy a kormány jóakaró figyelme már is sokat javított a szegény emberek helyzetén és fog javítani a jövőben is.

A vasúti kocsik czélszerűbb szerkesztésére is gondja van a kereskedelmi kormány-nak és fel is hívta a társaságot e kérdés beható tanulmányozására.

Ugy Olay Lajos, mint Major Ferencz tudomásul vette a választ. Ezzel az ülés véget ért.

A védelem joga.

A büntető törvényszék társadalmi természetében.

Panaszosok: Durandard ur és neje. Tanuk: a szomszédaik, Rondecur és Plumedoye urak.

Mind a négyen nagyon meg vannak hatva, mint általában mindenki, a kinek legelőször van dolga életében a törvényszékkel.

A vádlottak padján egy rendkívül elzülött, gonosz tekintetű ember ül, a kivel nem jó volna éjjel valami elhagyott helyen találkozni, legfőképpen csak akkor, ha két állig fölfegyverezett rendőr kísérik az embert.

A védő Basile ügyvéd, a ki már eljutott a védőbeszédhez.

A védő: Ez az eset, tisztelt törvényszék, nagyon egyszerű s hamarosan végezhetünk vele! . . . Ime: azzal vádolnak bennünket, hogy

elloptunk egy nyulat, a Durandard házaspár házának hátsó udvarából. De ki vádol bennünket, uraim? Két gonosz ember, két elvetemült egyén, aki Rondecur és Plumedoye, ily nevetséges álnév alatt él Durandardék szomszédságában; azt hazudják mind a ketten, hogy nyugalombavonult hivatalnokok. . .

Rondecur és Plumedoye (egyszerre fölkel): Bocsánat. . .

Az elnök: Csönd!

Rondecur: De én nem tühetem. . .

Plumedoye: Én sem. . .

Az elnök: Csönd, ha mondom! Tiszteljék a védelem jogait!

Az ügyvéd (gunyosan): Ó, én értem nagyon jól, hogy mért szól közbe ez a két nyomorult (Rondecur és Plumedoye tiltakozása jelül integet), de nekem kötelességem, sőt szigorú kötelességem, hogy fölvilágosítsam a tisztelt törvényszék két ember erkölcsi értéke felől, mert másként nem lehet tájékozódni, hogy a bizalomnak mily fokát érdemlik meg ezek az egyének. Nemes kötelességem, hogy lemossam a gyalázat szennyét egy ártatlan emberről, a ki itt zokog önök előtt az örök szégyen padján! . . . (Szinésziessen a vádlottra mutat, aki szemelláthatólag csodálkozik a védője szavain.) A védelem jogai szentek; s a törvényszék meg fogja a jogaimat védelmezni.

Az elnök (jóakarattal): Számíthat a törvényszékre ügyvéd ur!

Az ügyvéd (folytatja): Bármennyire irtódom is attól, hogy ilyen emberekkel foglalkozzam, mint ez a Rondecur, mégis le kellett őt lepleznem. Ez az egyén egész sereg olyan büntént követelt el, a melyekért az igazságszolgáltatás őt előbb-utóbb felelősségre fogja vonni, — betetőzi büneit azzal, hogy mindennap egy-egy szerencsétlen gyermeket tesz erkölcsileg örökre tönkre. . .

Rondecur (meglepetve): Én?

Az elnök: Csönd!

Az ügyvéd: De le kell lepleznem a másik cynikus gazembert, ezt a Plumedoyet is, a kit a közvélemény egyebek között azzal is vádolt, hogy meggyilkolta a legjobb barátját, hogy elrabolhassa annak pompás aluminium-óráját!

Plumedoyer: Ez mégis sok!

Az elnök: Csönd!

Az ügyvéd (dühösen): És ime, ezek a szörnyetegek mernek még vádolni egy tisztességes embert! Ezek a banditák! Ezek a gyilkosok! . . . (Nagy elragadtatásban a törvénykönyvet Rondecurhoz vágja.)

Rondecur: Ah, ez már mégis sok!

Az ügyvéd: Mit, még tiltakozni mersz? (Az asztalon átugrik és torkonragadja Rondecurt.) Te tolvaj! (Plumedoyehez): S talán te is mersz tiltakozni? (Egy ökölcsepással két fogát kiüti.) Ti nyomorultak!

Rondecur és Plumedoye (dühösen rárohan az ügyvédre).

Az ügyvéd: Segítség! Gyilkosok! . . . Elnök ur, figyelmeztetem önt, hogy meg kell óvnia a védelem szent jogait!

Az elnök (int a börtönőröknek, a kik egy pillanat alatt szétválasztják a két tanut és a védőt).

Az ügyvéd: Gazemberek! Rablók! Gyilkosok!

Rondecur és Plumedoye (ordít dühében).

A vádlott (az ügyvédhez, lelkesedéssel): Rajta! Csak a hegyibe!

Rondecur (az orra vérét törülgeti): Durandard ur, intézze el a pörét ugy, a hogy tudja. . . . Nekem elég volt belőle. . . . Ha rám kerül a sor, nem láttam semmit.

Plumedoye: Mindennem csupa vér. . . Én sem láttam semmit!

Az elnök: Akkor mit keresnek itt? Tarkarodjanak!

A két tanu kimegy; az ügyvéd kikíséri őket, mi közben nagyokat lök rajtuk.

Az ügyvéd (visszatér s megtöri a homlokát): No, a tanukkal már végeztünk. És most térjünk át a panaszosokra. . .

Durandardék (rémülten): Ne! Ne! . . . Ne térjen ránk! Inkább visszavonjuk a panaszkunkat. (Kimenekülnek.)

Az elnök: Azt hiszem, hogy most már szabadon boosáthatjuk a vádlottat. . .

Az ügyvéd: Boosánat elnök ur, ezzel még nincs vége a dolognak. Miután a vádat visszavonták, kétségtelen, hogy ezt az ember ok nélkül rágalmazták, s hamis vádat emeltek ellene. . . Következésképen viszonyvadás emelünk és százezer frank kártérítést kérünk. . .

Alphonse Allais.

Színház és irodalom.

A bibliás asszony. Szép számu közönség nézte végig a tegnapi operette előadást, mely úgy jött, mint ének dolgában alig hagyott fenn maga után kívánni valót. A czinszerepben Perényi remekelt s szép dalaiért és kedves játékaért sűrű tapsal adott a közönség elismerésének kifejezést. Theát F. Kállay Lujza játszotta; ő is sok tapsot kapott.

Tanay (Beaugency herceg) és ifju Szatmáry (cirill király) korrekt alakítást nyújtottak.

A rendezés feltétlenül dícséretet érdemel. Nem is tudjuk, miért titkolóznak nálunk a rendező nevével. Az ő munkája többször felér bármelyik szereplőével. Ma dícséretet érdemel; de legalább tudjuk, kinek szól? A zenekar mindvégig jól megállotta helyét.

V.

Műsorváltozás. A ma és holnapra hirdetett „Dolly“ előadása Szabó Irma közbejött betegsége folytán elmarad és helyette ma, pénteken, „A“ bérletben „A cornevillei harangok“ cz. operette, — holnap, szombaton pedig „B“ bérletben „A menyem“ cz. vígjáték kerül színre.

(Egy új kalendárium. Mikor tíz egynehány évvel ezelőtt megjelent az első Almanach, mindenki elsodálkozott. Hát így is lehet kalendáriumot csinálni? Egy pár esztendő múlva aztán megjelent a Kincses Kalendárium. — Nini, hát még ez! — S most már a harmadik érdekes fajtája indul meg a kalendáriumnak. Egy darab könyvbe fűzött Amerika ez, mely az üllői-uti Révai-féle könyves házból indul országgá, hirtarka papírosba fűzve hirmondója legyen az időnek és annak, a mi a legközelebb elmúlt időkben történt az irodalom mezején. A naptári rész után nagybecsű szépirodmi cikkek következnek, a magyar tárczairás atyamestéréitől, Porzótól (Ágai Adolf) egy hosszabb tárcza, egy elmés, finom kis rajz szegény Pap Dánieltől, alighanem legutolsó munkája ennek a legfrancziább eszű, finom lélekrajzó magyarnak. Van benne cikik Brandestől (Mit olvassunk?), a nagyhirű, tavaly nálunk járt eszthetikustól. Azon felül egész sereg elbeszélés, kis szindarab, kedves, humoros történetkék, például arról, hogy magyarosítottak meg egy németet Jókai művei. Kép és cikik szól a párisi Jókai-kiállításról: Szomaházy István magyarázza humorosan Eötvös Károly művészetét, a kinek arcképe is van a kötetben s egy levele, mely a magyar észnek és stílusnak egy remeke. A szórakoztató cikkek után pedig ott van az újabb magyar irodalom jelesebb termékeinek bibliographiája, mindjárt a rendelő lapokkal megspékelve. Az embernek csak a nevét kell leírni s özönlenni fog házába a sok szebbnél-szebb, jobbnál-jobb könyv, a nemzeti szellem e csöndes letéteményesei, a magyar ész, magyar műveltség terjesztői. Azt hisszük, nem lesz Magyarországon ember, a ki egy párnak alá ne kanyarítaná a nevét. Még a szegény ember is könnyen hozzá jut a maga kívánt könyvéhez, kis havi részletfizetés

révén. S a mi megint nagyon érdekes, a kiadó cég (Révai Testvérek, Budapest, VIII., Üllői-ut 18.) ingyen küldi meg a 172 oldalas nagy kötetet vevőinek s a magyar irodalom barátainak.

A művészet vidéken.

Debreczen, nov. 23.

(D.) Messzi nyugatról száll felénk a szellő s hozza az eszmék kultuszát. Ugy érezzük, mintha a XX. század lehelle volna, mely lassan bár, de mégis csak belopódzik a szívekbe s egyre tanítja azokat a szép, a nemes, a művészi szeretetere.

A nagy nyugati kulturállamok, melyeknek régi tradíciókkal dícsékvő s fejlett művészetük van, ujabban még nagyobb erővel és lelkesedéssel fogtak ahhoz az akezióhoz, hogy a művészet iránt való igaz, őszinte szeretetet mindinkább terjeszszék s otthont adjanak neki minden családi tűzhelyben.

Ilyen fajta akeziók indultak meg nálunk is. Az emberek belátják, hogy műveltségünk hiányos marad mindaddig, míg kulturánk virágát, a művészetet nem becsüljük meg. Reformok dolgában meg természetesen a kezdet kezdetén vagyunk. A művészet népszerűsítésének nemesak a fővárosra kell kiterjedni, hanem első sorban fel kell vennie programjába a vidéket is. Mert igenis van érzék és érdeklődés a művészet alkotásai iránt a vidéken, csak fel kell azt kelteni.

Hogy a magyar faj a művészetre hivatott s annak minden ágában elsőrangú dolgokat produkál, azt művészeink megmutatták. A magyar genie alkotásaival kell tehát felkeresni a vidéket s meghódítani a művészet számára.

A művészet erejével hosszú, évszázados álomból keltjük fel a nemzetben rejlő kulturerőt s általa szunnyadó erők pezsdülnek életre a magyar társadalomban. Kiirthatjuk a durva önzésnek és anyagiasságnak fekélyeit, a társadalom közszellemének betegségeit, s helyébe bevihetjük — a művészeti lelkesedést. Ez a lelkesedés megtanít szeretetre, altruizmusra. Ledönti az érdekek anyagiás bálványát s a szép, az eszmék kultuszát állítja a piedesztálra. A tisztán esztétikai gyönyör mellett hatásának még szociális jelentősége is van, mert megtisztítja a társadalmi felfogást s élvezhetőbbé tesz egyet, a mi alatt mindig feljajdul az emberiség: a létért való küzdelmet. A durva ösztönök, az érzéki hajlamok helyett az erény virágát ülteti az emberi lélekbe. A művészet harmata által felüdül az örökös munkában kifáradt ember s szívét megnevesítik a művészet szépségei. Az együvé tartozás érzetét kelti fel az emberekben. S kérjük, vajjon hol van erre inkább szükség, mint a magyar társadalomban?

Meg kell tehát hódítani a vidéki magyar közönséget a művészetnek. Az akezió már megindult s eredményesen működik.

Nem egy vidéki kulturális góczponton — jelenleg Debreczenben — rendeztek sikerült kiállítást. A legszebb eredmény eddig a szegedi, hol képzőművészeti társulat is alakult.

Hazánkban a művészetnek eddig csupán egy központja volt, — Budapest. Ez továbbra is megmarad ennek, de emellett az ország egyes vidékein is kell teremtenünk a művészek számára góczpontokat.

A vidéki publikum nem ismeri képzőművészetünket, legfeljebb csak a főváros,

napilapokban olvas róla. Művészet kedvéért alig megy valaki Budapestre, azért a magyar művészeknek kell elmenniök vidékre s felkeresniök azt java munkájukkal.

Művészeti szempontból a fővárosi elszigeteltség különben káros hatásokat is hozhat létre, mert a művészek az országnak csak kis töredéke elé viszik lelkük ideáljait s így teljesen annak izlésére vannak utalva. Ellenben, ha a vidéki társadalomban is meglesz a művészetért való spontán lelkesedés s vérvé válik a műpártolás, úgy művésztünk — mely különben ment az idegen hatásoktól — az új életerőtől felfrissül s mindinkább kifejlődnek majd benne a nemzeti vonások.

HIREK.

— **A király és a F. M. K. E.** A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület ez idei közgyűlése alkalmából, hódoló táviratot küldött ő Felségéhez, a királynak. Az egyesület elnöke, Thuróczy Vilmos es. és kir. kamarás most a következő átiratot kapta a miniszterelnökségtől: Méltóságos Elnök ur! Ó Császári és Apostoli Királyi Felsége a Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesületnek XVIII-ik közgyűléséből, hetvenedik legmagasabb születésnapja alkalmából táviratilag kifejezett hódolatáért legmagasabb köszönetét méltóztatott legkegyelmesebben nyilvánítani. Van szerencsém ezt Méltóságoddal örvedetes tudomásul s az egyesület értesítése végett közölni. Fogadja Méltóságod kiváló tiszteletem nyilvánítását. A miniszterelnök helyett: Tarkovich, s. k. államtitkár.

— **A képkiallítás.** Folytonosan szép számu közönség gyönyörködik a városháza disztermében rendezett tárlaton. A művészetért lelkesedők vásárlási kedve is úgy látszik már megjött. Eddig a következő képek keltek el: Bosznay: Részlet az ujszászi parkból, megvette a Kasszinó; Pálffy: Hazafelé, megvette: Sesztina Lajos; Németh L.: Ivó tehének, megvette: Csanak József; Ujvári: Alkony a Dunán, megvette dr. Tüdős János; Németh Lajos: Baromfi-udvar, megvette Szoboszlai Sándor; Petrányi: Zsármolyi részlet megvette Lestyán Adorján; Pálffy: Patak partján, megvette: A Kasszinó; Németh Lajos: Halász, megvette Pünkösdy Ferencz; Brovetszky Sándor: Reggel a Rákos patak mentén, megvette Sesztina Lajos. Az iskolák részére is sok jegyet adtak ki. Ma a Szt. Anna-utezai polgári leányiskola növendékei látogatták meg a kiállítást. A rendezett sorsjáték kihúzása hétfőn délután 5 órakor fog megtörténni.

— **Mezőgazdasági kiállítás Temesvárott.** Blaskovics Ferencz országgyűlési képviselő és Kraushaar Károly, a délmagyarországi földművelők gazdasági egyesületének nevében dr. Telbisz Károly kir. tanácsos, polgármesternek egy memorándumot nyújtottak át ama nagyobb szabásu mezőgazdasági kiállítás ügyében, melyet az egyesület 1901. tavaszán Temesvárott óhajt rendezni. Az egyesület a várostól a püspök-hid és a Mühle-féle kertek közt fekvő terület átengedését, továbbá a kiállítási tárgyaknak a városi illetékek alóli mentesítését kéri. Első sorban tenyészállat- és borkiállítást terveznek tenyészállat- és tenyészbaromfi-vásárral, valamint háziipar- és mezőgazdasági gyárkiállítással, továbbá tejelőversenyt. A borkiállításon való résztvételre idegen termelőköt is meghínának. A polgármester természetesen teljes támogatását ígérte a közhasznu vállalatnak.

— **Jövöheti bűnügyi végtárgyalások** az alább írottak lesznek, u. m.: 1900. nov. 26-án, hétfőn: Dusa Lajos s társai ellen súlyos testi sértés büntette. Hajdu Gábor s társa ellen gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vétsége. Varga József s társa ellen hatóság elleni erőszak büntette.

November 27-én, kedden: Toma István ellen, pénzhamisításért. Csigi Gáborné ellen, királysértésért. Kocsis Imre ellen, gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vétségeért. Grünstein Izidor ellen, sikkasztás büntette. Német Sándorné ellen, lopás büntette.

November 28-án, szerdán: Leichtman Ármán s társa ellen, sikkasztás büntette. Marozsán János ellen, lopás büntette. Zámbo Bertalan s társa ellen, súlyos testi sértés büntette. Szikszai Sándor ellen, hat elleni erőszak büntette.

November 29-én, csütörtökön: Fehér Imre s társa ellen, lopás büntette. Nánási László ellen, lopás büntette.

November hó 30-án, pénteken: Tóth Erzsébet s társai ellen lopás vétsége, Varga (Takó) Agnes s társai ellen, lopás vétsége. Szász Lajos és társa ellen, lopás vétsége. Özv. Katona Lajosné ellen, orgazdaság büntette. Vadász József ellen, lopás büntette. — Ugyanaz nap még ítélet hirdetések.

— **Uj orvos városunkban.** Dr. Szene Zsigmond, ki a budapesti Bródy Adélféle gyermekkorháznak volt másodorsosa, három évi kórházi gyakorlat után városunkban telepedett le s rendelését, — mint gyermekorvos speciálista — megkezdte. Lakása a Biedermann-féle házban (Piac-utca 42. szám alatt) van.

— **A F. M. K. E. Vörösmarty-ünnep.** Vörösmarty Mihály születésének százados évfordulóján, decz. 1-én a Felvidéki Magyar Közm. Egyesület nagyszabású emlékünnepet rendez Nyitrán. Az ünnep vendökei Thuróczy Vilmos főispán és Bende Imre püspök, rendezőbizottsága élén pedig, amelyben képviselve van Nyitra vármegye, Nyitra városa, a nyitri polgárság és a F. M. K. E., — Thuróczy Vilmosné csillagkeresztes hölgy és Balás György ezredes állnak. Az ünnepen Kenézy Csátár mond megnyitót, Kostyál Miklósné urnó Szép Ilonkát szavalja, Majthényi Gézané urnó zongorakísérete mellett, Párniczki Eszti urhölgy magyar dolgozat énekel Tarnay Alajos zongorakíséretével, — Dombay Hugó Vörösmartyról emlékezik meg, G. Mihály János tanár Abrányi Emil költeményét, a „Hazádnak rendületlenül”-t szavalja s végül műkedvelők, köztük Biróczy Marianne, Lyka Mariska Vörösmarty drámai költeményét, a Csongor és a Tündét adják elő. Az ünnep iránt olyan nagy az érdeklődés, hogy az előadást másnap decz. 2-án Palotay Piroskával, a Nemzeti Színház tagjával a főszerepben, meg is ismétlik. Ugyancsak ezen a napon báró Luszénszky Felix magyar hazánkfia, a burok európai önkéntes csapatának parancsnoka felolvasást tart a bur-angol háboru érdekebb epizódjairól s a maga viszontagságos életéről.

— **Taaffe grófnó regénye.** Taaffe Lujza grófnó regénye befejezése felé közeledik. Még ez év folyamán — valószínűleg egy hónap múlva — oltárhoz vezeti Feldmann Jakab orvos. A grófnó — mint a Kassai Napló írja — első házassága alatt három ízben akart mérget által véget vetni életének. Az utolsó mérgezés következtében súlyos vesebajba esett, ezért kellett hosszabb ideig, vagy egy évig, valamely szanatóriumban tartózkodnia. Feldmann Jakab már áttért a református vallásra, bár a grófnó katolikus; leendő férje azonban ha a katolikus vallásra tért volna, csak polgári házasságot köthetnének, a mi a grófnó válásos érzületét sértené. Így azonban, mivel a férfi református, templomban is meg fognak esküdni.

— **Csodagyermek.** A Hatvan melletti Lőrinczi községben egy hatéves fiút találtak, a ki a legbonyolultabb számadaso-

kat végzi el fejből. Ez a csodagyermek még Frankl Mórictot is lefözi. Még különösebb, hogy a kis fiu nem is származik kereskedő családból, mint híres elődje. Nem lehet tehát ráfogni, hogy a matematikai ritka érzék családi öröksége volna. A kis fiu földmives családból származik. Apja Kann János lőrinczi földmivelő, a ki alig tud írni és olvasni. Számítási ismeretek pedig egyáltalán nem tartoznak gyengéi közé. Feltűnő a kis fiu határozottsága, mert ha azt mondják, hogy számadása hibás, ugy nyugodtan feleli: „Tessék csak utána számolni, az én eredményem a helyes s így ön tévedhetett.” És a fiunak van mindig igaza.

— **A férj becsülete.** Ez év tavaszán történt, hogy Sárosmegyéből sok munkás-ember vándorolt ki Felső-Sziléziába, hogy az ottani bányákban munkát szerezzenek. Ezek között volt Podezsár Ádám dubovai lakos is, a ki otthon hagyva fiatal feleségét csatlakozott a kivándorlókhöz. Podezsárnak kedvezett a szerencse, mint ács hamarosan munkát kapott s elég szép fizetésre tett szert. A becsületes férj nem feledkezett meg otthon hagyott feleségéről s megtakarított pénzcskéjét havonta elküldte az asszonynak. Podezsárné azonban megelégedett a hitvesi hűségről és egy Galocsik nevű legénynyel kezdett viszonyt. Eleinte titokban tartották a viszonyt, később azonban a legény beköltözött Podezsárné házába s egészen elfoglalta a férj helyét. Ezt valaki megírta Podezsárnak, a ki azonban eleinte rosszakaratu pletykának tartotta a dolgot. Az asszony rossz híreiről azonban mind süröbben érkeztek levelek a férjhez, a mi aztán arra indította a férjet, hogy haza menjen. E hó 16-án este váratlanul megérkezett Podezsár. A háznál csakugyan ott találta Galocsikot s e miatt aztán kérdőre vonta a feleségét, meg a legényt is. A szóváltásból verekedés támadt, a minek az lett a vége, hogy Podezsárt jól elverték és kidobták a saját házából. A becsületében és jogaiban megsértett férj ekkor Benecsi Pál erdővéd rokonához ment s ott töltötte az éjszakát. A mikor aztán a házbéliek elaludtak, Podezsár levette az erdővéd fegyverét és elment a saját házába, hol az udvaron rejtőzködött el. Hajnalban, a mikor a csábitó kilépett az udvarra, Podezsár egy jól irányzott lövéssel leterítette. Aztán berohant a szobába és a hűtlen feleségét a puska-tussal agyba-föbe verte. A csábitó és az asszony néhány óra múlva kiszenvedtek. A férj hirtelen eltűnt a faluból. A csendőrség a legerélyesebb nyomozást indította meg.

— **Jó fizetéssel** gyakorlott derék- és aljvarrónók azonnal felvételnek Antal Vinczéné szabászati és női ruha varrodájában, Csapó-utca 18.

— **Betörő napszámos.** V. Tóth Lajos napszámos két hóval ezelőtt egy éjjel behatolt B. Nagy Bálint p.-ladányi lakos tanyájára s az ablakot betörve, oda bemászott és négy korona értékű ruhaneműeket elloptott. Ma ült össze a törvényszék dr. Szeőke bíró elnöke alatt, s hat havi börtönrre ítélte a betörő napszámost. Miután az elítelt belenyugodott, az ítélet jogerős lett.

— **Fekete bajuszos urak veszedelme.** Tegnap délután az a hír volt városunkban elterjedve, hogy Bali Mihály hóhér Debreczenben van. Persze a jeles férfit mindenki szerette volna látni s ez a kíváncsiság volt néhány fekete bajuszos, közézs ur veszedelme. Délután két fekete bajuszos urat kísért az óriási néptömeg különböző irányban, szentül meggyőződve, hogy Bali Mihályt követik. Végre is bérkocsiba kellett ülnök, hogy megszabaduljanak a nem várt ovációtól. A harmadik eset a színházban történt. Egy helybeli urban ismerték fel Balit, ki egy másodemeleti páholyból élvezte az előadást. Lett aztán fészkelődés, zugás a színházban. Ritka szép látvány volt, amint az egész közönség a nevezett urat nézte, a ki szerényen mosolygott a nem várt kitüntetésre. Végül is a Szatmáron járt ujságírók felvilágosították a közönséget, hogy Bali

még Szatmáron maradt. Erre már kitört a hahota, a félreismert ur is együtt nevetett a közönséggel.

— **Elitelt zsebtolvaj.** Gáspár Péter 14 éves csavargó, kit a rendőrség, mint notórius zsebmetszőt ismer, mult hó elején a gyümölcsplaczon Gombos Miklósné zsebéből 10 koronát tartalmazó pénztárczáját kilopta. Rajtavesztett azonban, mert a közelállók észrevették s mielőtt a lopott pénzzel tovább állhatott volna, lefűlelték. Ma vonta ezért a tettéért felelősségre a törvényszék, a ki a megrögzött fiatal suhanczot két havi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

— **A debreczeni tisztviselők önszolgálati egyesületének** igazgatósága folyó évi november hó 25-én vasárnap délelőtt fél 11 órakor gróf Degenfeld-tér 2. sz. a. az emeleten levő hivatalos helyiségében ülést tart, melynek tárgyai lesznek: az igazgatói jelentések, kölcsönkérvények és segély iránti folyamodások tárgyalása.

— **Halál az őrszemen.** Megrendítő szerencsétlenség történt Szabadkán. Szkala Pál közrendőr a napokban éjjel a Damjanich utcában állt az őrszemen. Éjjel 12 óra tájban, amikor felváltani kellett volna, oldalról lecsatolta szolgálati revolverét, mely a szíjról lecsuszott s oly szerencsétlenül esett le, hogy amikor Szkala utána nyult, a revolver elsült és a rendőrt szíven találta, úgy hogy holtan rogyott össze.

— **A F. M. K. E. népkönyvtárai.** Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter — mint annak idején megirtuk — több népkönyvtárat bocsátott a Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület rendelkezésére. — Ezeket a népkönyvtárat, a F. M. K. E. könyvtári bizottsága, dr. Gyürky Geyza elnöke alatt és Clair Vilmos főtitkár előterjesztésére, Turdossin árvamegyei, Zólyom-Lipese és Gyetva zólyommegyei, Kamjonka és Szomolnok szepesmegyei, Czabaj-Csápor, Pográny és Nagy-Tapolcsány nyitramegyei, Bakabánya és Felső Terény hontmegyei községeknek szavazta meg, a népkönyvtárat egy példányát pedig a nógrádvármegyei tanítótestület által, a magyar-tót nyelvhatáron kijelölendő községnek fogja rendelkezésére bocsátani. A F. M. K. E. bars és trencsénmegyei választmányai még nem jelölték ki a községeket, ahol népkönyvtárat volna szervezendők, a lipetmegyei választmány pedig nem kér magyar népkönyvtárat, mert „magyar-tót nyelvhatára nincs.”

— **Ez is fizetési mód.** Kolmann Samuel miskolczi bérkocsis neje 110 frttal tartozott egy szorgalmas cselédleány. Tegnap fizetnie kellett volna. Szép szöve kialsalta a lányt a Sajó partjára, a ki állitva, hogy ott lakik egy ember, ki neki nagy összeggel tartozik. A mint gyanulni ment a leány előtte, egy meredek helyen hirtelen a Sajóba dobtta. A leány eszméletét vesztette, de ruhája fentartotta. A hideg víz magához térítette, s nagy bajjal szerencsésen kimászott a partra. Még volt anyyi ereje, hogy bevászorgott a gömöri pályaudvarra, honnan a mentők beszállították. Kolmannét a rendőrség elfogta. Gonosz tettét beismerte, most az ügyészség börtömben ül. Jellemzi a gonosz asszonyt, hogy gyermekét nem akarta megcsókolni, midőn az bucsuzni jött hozzá a rendőrségre.

— **Rejtélyes halál.** Még julius havában meghalt Bodrog-Halász községben Balogh Antal jómódu gazdaember; el is temelték a maga módja szerint. Pár héttel a temetés után az elhunyt édes anyja feljelentést tett a satoraja-ujhelyi kir. törvényszéknél és annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy a fia nem természetes halállal mult ki, hanem hogy a vele vadházasságban élt asszony tette el láb alól oly módon, hogy három nappal a halált megelőzőleg orvosság helyet mérget adott be neki. Az ügyészség a feljelentés alapján megindította a vizsgálatot és ennek során az asszonynya oly terhelő körülmények merültek fel, hogy legközelebb a halott exhumálását is elrendelik.

— **A kereskedő ifjak önképző egyesülete** által 1900. november hó 24-én, szombaton este 9 órakor a „Bika“-szálloda földszinti éttermében társas vacsora rendeztetik, melyre az érdekelteket ez uton is tisztelettel meghívja a rendező bizottság. — Vacsorajegyek Bartha Kálmán városház alatti üzletében válthatók.

— **Olcso mulatság.** Mulatságos vidám perczeket szerezhet magának, a ki a diszes kiállítás, tréfás verseket tartalmazó **Vidám versek** című kötetet megszerzi. Ára eddig két korona volt, de most **egy koronáért** megvehető szerkesztőségünkben. Megrendelés eszközölhető a lapkihordók útján is.

— **Négylábuak és kétlábuak.** Berlinben mostanában számarákiállítást rendeztek, hogy kitűnjék, melyik ország számára a legkülömb számár? Erre azért volt kíváncsi a német főváros lakossága, mert a divatos kutyafogatókat számarfogatókkal akarják helyettesíteni. Nos, a kiállításán valamennyi számár elől a magyar számár vitte el a pálmát s mert a magyar számár bírta el a legtöbb terhet — harminczöt mázsát, — Berlin város díját is. Az aranyéremmel pedig szintén egy magyar négyesfogatót tüntették ki, mely három szürke s egy pompás fekete számarból állott. Megjegyzendő, hogy csak négylábu magyar számarokról van szó. A kétlábuaknak derogált, hogy kimenjenek a berlini kiállításra; holott ha kimennek, talán ők is aranyéremmel térnek vissza.

x **Szép bajusz** leggyorsabban és legbiztosabban nyerhető a híres **Hajdusági pedrő** használata által, mely **minden bajuszpedrő készítmények között a legjobb!**

A bajuszt szép állásban tartja, nem törí, nem tépi ki és **soha sem keményedik** meg.

Teljesen ártalmatlan növényi anyagokból készül, **terpentint** nem tartalmaz, igen kellemes illatu és **soha sem avasodik** meg.

Egy doboz ára: fehér és barna színben 40 fillér. Kapható: Debreczenben **Tóth Béla** gyógyszer-tárában, valamint a készítő **Grosz Nagy** Ferencz gyógyszer-tárában, H.-Szoboszlón.

x **A gyomor betegségei** igen különböző rossz indulatú formákban mennek át, különösen ha jelentéktelenebb gyomorbajok ellen mit sem használunk. Ilyenek ellen mindig kellene valamely házi szert kész-nél tartani. Kötő hatásnak bizonyult e tekintetben dr. Rosa balzsamja, melyet Fragner B. gyógyszer-tára Prágában 203., III., készít. Kapható minden gyógyszer-tárban.

x **Nagy választékban tart raktáron aquarell mintákat, valamint olaj és aquarell festékeket a Csokonai-nyomda papirkereskedése.**

TÁVIRATOK.

— „Debreczeni Ellenőr“ eredeti táviratai. —

Panama Japánban.

London, nov. 23. A „Daily Mail“-nek jelentik Jokohámából e hó 20-áról: Hosi közlekedésügyi minisztert, a ki azelőtt a képviselőház elnöke volt, azzal vádolják, hogy nagy pénzösszegekkel megvesztegeték. Valószínűleg letartóztatják. A hadügy-miniszter már le is mondott a szenzációs ügy miatt. Valószínű, hogy ez az eset az egész miniszterium bukását vonja maga után.

A romániai politikai gyilkosságok.

Bukarest, nov. 23. Tegnap este 7 órakor az elnök kihirdette az ítéletet. Fitovski meggyilkolása ügyében Hiev gyilkost életfogytiglani kényszermunkára, büntársait Mitetvet és Stojcevet 20 évi, Karambulevet 7 évi kényszermunkára és a kiskoru Trifanovot 2 évi javítóintézetre ítélték.

Mihaileanu meggyilkolása ügyében Dimitrov gyilkost életfogytiglani kényszermunkára, büntársát Alexovot 20 évi kényszermunkára és Petevet 5 évi szabadságvesztésre ítélték.

A Károly király elleni összeesküvés ügyében Dogdanovot 10 évi szabadságvesztésre, Alexovot, Petevet és Dimitrovot 10 ezer frank pénzbüntetés egyetemleges megfizetésére ítélték.

In contumaciam elítéltettek: Sarafov, Davidov, Kovacev, Petrov és Stojanov életfogytiglani kényszermunkára, Theodorov, Bosznyakov, Pop-Assov, Zaufirov, Izetkov, Trolef kapitány, Burlakov és Ikonov 20 évi kényszermunkára.

A délafrikai háború.

London, nov. 23. A délafrikai harc-térről érkező hírek a burok fokozott tevékenységéről tesznek tanúságot. Pretóriai táviratok szerint most a nyár beálltával a bur kommandók száma jelentékenyen megsaporodott és karácsonyra a burok részéről erőteljes föllépésre van kilátás. Roberts lordhoz érkezett jelentések szerint a burok még mindig igen sok pénzzel rendelkeznek. A „Statist“, mely Anglia első pénzügyi lapja, azt ajánlja a kormánynak, hogy a hadiköltségek fedezése céljából adja el a „Bewaar Platen“ nevű aranybányát, mely Transzvál állam tulajdonát képezte és a melynek értékét szakértők két milliárd frankra becsülték.

Bloemfontein, november 23. A burok e hó 18 án Baderspannál vereséget szenvedtek. A harcban Brand bur parancsnok is megsebesült. A lándsások rohamot intéztek a burok ellen, a kiket gránát-tüzzel elűztek a halmokról. A buroknak nagy veszteségük volt. Cradoeknál új erődítményt építenek Bloemfontein védelmére.

A kínai háború.

London, nov. 23. New-Yorkból jelentik: Bülow állításával szemben, hogy valamennyi hatalom egyetért a kínai kérdésben, a „New-York Times“ a kormány sugalmazására kijelenti, hogy az Egyesült-Államok semmi szín alatt sem tűrnék a kínai hercegek kivégzését s a takui és csilli erődök lerombolását.

Sanghai, nov. 23. Legjobb forrásból jelentik, hogy a németek előnyomulása nagyon nyugtalanítja a kínai hatóságokat. Tegnap egy nagy német csapatkülönítmény egészen az idegen telep határán kívül levő arzenálig nyomult előre. A kapukat eltorlaszolták. A taotáj eléje ment a csapat tisztjének, míg a csapat maga künn maradt.

London, nov. 21. A „Daily Telegraph“ jelenti Washingtonból tegnapi kelettel: Mac Kinley elnök és tanácsosai annak a lehetőségén tanakodnak, hogy az Egyesült-Államok Kína felosztása esetén kénytelenek lennének kereskedelmi kikötőt szerezni Kínában. Az elnök kijelentette egy ember előtt, a kinek Kelet-Ázsiában üzleti érdekei vannak, hogy ez az eset akkor következne be, ha valóban Kína felosztására kerülne a dolog.

New-York, november 23. Pekingből e hó 19-éről érkezett távirat szerint a következő napon tartott összejövele alkalmából váratlanul nézeteltérés derült ki, a mi által a tárgyalások részben fennakadtak.

Presbiter-választás.

Az egyházi törvény 24. §-a értelmében 26 presbiteri helyre, 15 póttagra és a főgondnokra a szavazás ez évi december 27-ére tüzetett ki.

E választás alkalmával az egyházi törvény 195. §-a értelmében szavazási jogukat egyházunknak azon férfi, özvegy vagy férjtelen nőtagjai gyakorolhatják, kik önállóak, apai vagy gyámi hatalom alatt nincsenek, egyházi közterheket viselnek, életöknek 24 ik évét betöltötték vagy nagykorusítottak és a kik előző évekről (1899. év végéig terjedő időről) fenmaradt egyházi adó- és országos egyházi közalapi tartozásukat ez évi november 27 én délután 5 óráig lefizetik; kik erre az évre vétettek föl adózó egyháztagokká, ha az egyházi hatóságok által a fegyelmi törvények értelmében egyházi vétésé miatt szavazati joguk elvesztésével büntetve nincsenek.

A presbiteriségre, póttagra az egyházközség minden oly férfitagja választható, a ki életének 24-ik évét betöltötte, vagy törvényesen nagykorusított, saját neve alatt egyházi adót fizet, vagy ha nem saját neve alatt fizet is egyházi adót, hanem özvegy és egyházi adót érette is fizető anyjával vagy napával közös háztartást visz és 1899. év végéig fennállott egyházi adó- és közalapi tartozását lefizette, továbbá tisztességes életet él.

A szavazásra fentiek szerint jogosított egyháztagok részére szavazó-lapok az egyház számvevői hivatalánál kaphatók.

A kilépő presbiterek a következők:

Dr. Medve Kálmán; Jeney József 1897. évi választásnál helye betöltött; Bácsi Ferencz helyett 15/1895. kgy. Harsányi János; Kertész János; Rab László 1897. évi választásnál helye betöltött; Mészáros József helyett 288/1893. kgy. Kanizsai Endre; B. Nagy János; Németi Sándor; Jámor István; Dicsőfi József helyett 178/1890. kgy. Tóth János póttag elhalván, helyette 7/1892. kgy. Erdei Ferencz póttag; Kulesár József helyett 277/1893. kgy. Gombos Ferencz elhalván 705/1900. P. sz. végzés folytán Molnár Ambrusz; Vértesi János; M. Kis István 309/1896. kgy. végzés folytán Tóth Béla elhalván, helyette 721/1898. P. sz. végzés folytán Csöreg Péter póttag; Kovács Lajos timár; Kállai István 4/1897. kgy. helyett dr. Nagy Zsigmond póttag; Szegedi János helyett 43/1890. kgy. Szilágyi Imre póttag; Pongó Lajos; Bundi Péter; Zöld János; Kovács János timár; Csobán József; Borbléy Imre helyett 149/1891. kgy. dr. Karsa István; dr. Kocsár Gábor; Sz. Szabó László; az 1263/1900. P. szerint elköltözés folytán lemondott Kovács József gyógyszerész.

Az 1897. évi december 27—28. napjain lefolyt választás alkalmával 12 évre. de három évenkénti kisorsolás és újra választás mellett választott 10 presbiter közül kisorsoltak: Szabó József iparos, Török Bálint, Varjas János.

Jegyzet: A kilépő presbiterek az egyházi törvény 24. § a értelmében, ha a törvény 23. § ában irt feltételeknek megfelelnek, újra megválaszthatók.

Ki nem lépő, tehát hivatalban maradt presbiterek:

Ablonczy Gedeon, Aczél Géza, Alföldi Gábor, Bácsi András, Balogh Ferencz, id. Bányai István, ifj. Bányai István, Bekény Péter, dr. Benedek János, Bihari István, Bódog István, Buray János, Dávid Mihály, Ekli Imre, id. Faragó András, ifj. Faragó András, Fekete István, Ferenczi Gyula, dr. Gulyás István, Györfi Ferencz, Harangi Sándor, Hódy Béla, dr. Karai Sándor, Kálmán András, Kecskés István, Kerekes György, Kerékgyártó Bálint, Kertész Mihály, Keszei József, Kéki Sándor, Kiss Gábor, K. Kiss József, dr. Kola János, Komlóssy Arthur, Koncz Elek, Kovács Ferencz, Kovács László, Kovács János, Kovács József ügyvéd, Kuczik Gábor, Kulesár Gábor, Kurucz Miklós, dr.

Legányi Gyula, Lengyel Imre, Márk Endre, Márton Imre, ifj. Ménes András, Mészáros János, Mzlnár Sándor, L. Nagy Bálint, T. Nagy János, Nagy György, Nagy Sándor, Óri Mihály, dr. Öreg János, Zs. Papp János, Pethő István, Pethő Lajos, Polgári Sándor, Rigó Ferencz, Roncsik Lajos, Seres András, Somogyi Pál, Szabó Kálmán, S. Szabó József, Szabó József, dr. Sz. Szabó József, Szilágyi Bálint, Szinay Gyula, Szőke Ferencz, Szöllösi Sándor, Szunyogh Bertalan, Tóth Gergely, Tóth Sándor, Zöld Mihály, Jenei Miklós, Juhász Ignác, Veesey Imre, Veesey Viktor, Otr. Végh János.

Felhivatnak tehát egyházunknak szavazásra jogosult tagjai, hogy ezen az iven a főgondnok, 26 presbiter, valamint 15 póttag részére kijelölt rovatokba azoknak neveit, a kiket választani kívánanak, ezek hivatalának vagy foglalkozásának és házszámának megjelölésével együtt jegyezzék be s az így betöltött szavazólapot az alább megjelölt helyeken a kiküldött bizottsághoz 1900. évi december 27-ik napján délelőtt 9-12-ig, délután 3-5 óráig személyesen adják be; a szavazólapok később nem fogadtatnak el.

A szavazólapok beadandók:

1. Hatvan-utcai választók részéről a tanítótestület gyűléstermében (az egyház consistoriális házában az udvaron hátul).
2. Péterfia utcai választók részéről az az egyház tanácstermében.
3. Csapó-utcai választók részéről a nagy-csapó utcai ev. ref. leányiskolában.
4. Kossuth-utcai választók részéről az ev. ref. felsőbb leányiskolában.
5. Varga-utcai választók részéről a timár-társulat iparsarnokában.
6. Piacz-utcai választók részéről a Miklós-utcai ev. ref. leányiskolában.

A választásra általános szavazattöbbség nem kívántatván, a 26, illetve 15 egyháztag, ki a presbiterségre, illetve póttag-ságra legtöbb szavazatot nyer, megválasztott presbyternek, illetve pótagnak fog tekintetni.

Kelt Debreczenben, az ev. ref. egyház presbitériumának 1900. évi október hó 3 ik napján tartott gyűléséből.

Az egyhástanács.

KÜLÖNFÉLÉK.

* **Berekedés és berekedés.** Hallottad, hogy a reichsrathot újra kinyitják? Vajjon mikor rekesztik be újra?

— Amikor majd bereked!

* **A nyakkendőköttők.** Párisban már régóta szokás, hogy az olyan urak, kik nem tartanak inast, este mielőtt társaságba mennek, a nyakkendőjüket a fodrászokkal köttetik meg. New-Yorkban ujabban a nyakkendőköttők megkötését foglalkozásszerűleg üzik. És ez a mesterség virágzik, mert a hölgyek is sokszor jutnak abba a kellemetlen helyzetbe, hogy a nyakkendőiket meg kell köttetni. Akinek nincs elég gyakorlata, az a nyakkendőjét sehogyse tudja megkötni és kénytelen a végéből másnak a segítségéhez folyamodni. A newyorki előkelő nyakkendő-üzletben, a nyakkendőköttetésében kitanult urakat és hölgyeket tartanak, kik bizonyos havi fizetésért házhöz járnak nyakkendőt kötni. A nyakkendőköttők, hogy kuncsaftjaik a mesterségüket el ne tanulhassák, mindenféle nehezen utánozható csomókat eszelnek ki, melyek nagyon divatosak. A nyakkendőköttetés New-Yorkban egészen jövedelmező mesterség, mert azokat, kik ezzel foglalkoznak, nemcsak jól megfizetik a fáradságukért, de ezek nyakkendő-ujdonságokat is hordanak magukkal, melyeknek az eladásából igen szép haszonra tesznek szert.

* **Szemrehányás.** A férj kesereg az asszonynak:

— Azt hittem, Krózus vagyok, amikor igent mondtál, pedig csak azért mondtál igent, mert azt hitted Krózus vagyok.

* **Elkésett.** A párisi Saint-Lazar pályaúdvár egyik padján tegnap felholtan ta-

láltak egy négert. Kórházba vitték és magához térítették; a boldogtalan ember elmondotta, hogy Senegáliából jön, egy pajtásától hírét hallotta a világiállításnak és föltette magában, hogy megnézi. Egy hajón, mint mosogatólegény átkelt a tengeren, ugyancsak meg kellett dolgoznia azért, hogy ingyen átvigyék, azután gyalog igyekezett a francia főváros felé és óriási nélkülözések után el is ért Párisba; csak egy francia szót tudott, azt, hogy l' exposition. A boldogtalan elkésve érkezett az ígért földjére, a kiállítást már bezárták.

* **Kifogás.** A tűz elfojtása után az önkéntes tüzoltók parancsnoka dicsérei a legényiséget:

— Nagyon jól viselkedtek, de megint az volt a baj, mint a multkor. Az urak nagyon messze laktak a tűz színhelyétől. . . A jövőre felán segíthetnének ezen.

CSARNOK.

Tamás története.

Irta: Gál Zoltán.

(Folytatás.) 4.

Ah, ugy égette e csók Tamást. Szivig lövelt annak lángja, heve. Azt hitte, rászakad a tető. Nem volt még soha ily helyzetben. Ott állott előtte az asszony, csábító testtartásban, kezei kitérve. A szeme zavaros volt, mérhetlen gondolatok, álmok tannyáztak ott s az a piros ajak olyan csábító volt.

Tamás előtt összefolyt a világ. A nagy láz magával ragadta. Először ki akarta rántani kezét az asszonyéból, de nem birt magával. Olyan csodás, delejes áram futott át a nő finom, fehér ujjairól. Tamás bátorlalan mozdulatot tesz, mintha örvény szélén állana. Ezt észreveszi az asszony s mámoros boldogsággal rohan karjai közé.

* Tamás utolsó vizsgájára készül. A négy esztendő alatt sok minden megváltozott.

A lányka kinőtt rövid ruhájából s egyszerre hódító szépségű szűz lett belőle. Pajkos volt ugyan még mindig, de már ott ragyogott arczán a nagyleányos komolyság kifejezése s a hódolatot követelő büszkeség. Ezzel szemben anyja mintha megöregedett volna. Arczvonásai még mindig szépek voltak ugyan, de a sok kéjes együttlét s az élvezetek hajszolása óriási hatással volt kedélyére s szervezetre. Gesztenyészínű fürtei közé észrevétlenül furakodott be néhány ősz hajszál s homlokán finom, alig észrevehető ráncok tűnedeztek elő.

Tamás az utóbbi időben keveset foglalkozott vele. Észrevette, hogy bukott, nagyot bukott, mikor az első lépést megtette. Lassankint kedvetlen, szórakozott lett, sokszor be sem ment az asszonyhoz.

Szántóné is észrevette ezt. Fájt neki nagyon a mellőzés, de nem mutatta azt. Ezután még talán több vonzalommal viseltetett a fiu iránt; beczézte, órák hosszáig simogatta Tamást. Ő köttötte meg a nyakkendőjét is.

Az utóbbi időben nem is igen csókolóztak. Az asszony ugyan folyton ösztönözte Tamást, de ez félt. Olyan rosszul esett neki, ha vacsoránál az öreg Szántó figyelmesen vizsgálta őt. Azt hitte, tud valamit az apa.

Pedig hát ez csak megszokás volt az öregnél. Mindig jobban gyönyörködött a fiuban. Álmában már térdein ringatta uncakáit. — Ilyenkor feleségére nézett s úgy fájt neki látni, mint hervad az folyton.

Tamás lassankint teljesen elfordult az asszonytól. Magára erőltette azt a gondolatot, hogy neki a leányt kell szeretnie, ha becsületes akar maradni. Járt is Blanka után sokat. Ez boldoggá tette az apát, de annál rosszabbul esett az asszonynak. Szántónéban feltámadt az anya: féltette lányát

attól az embertől, kin ő maga lelke egész erejével csüngött.

A legkisebb bizalmaskodás kétségbe ejtette. Pedig hát erre nem volt oka. Bármint nőtt Tamás vonzalma a leány iránt, Blanka nem tudta viszonzni szerelmét. Szívesen eldiskurált vele, de mélyebb nyomot e beszélgetések nem hagytak lelkében.

Ámde az asszony nem birt megmaradni e nyugtalanságban. Jobban szerette Tamást, mint valaha.

Egy kinosan átvirrasztott éjszaka után végre elhatározta magában, hogy lemond Tamásról. Belátta, hogy minden visszatérítési kísérlete hasztalan. Az volt már csak egyetlen óhajta, hogy még egyszer lehessen együtt a fiuval.

Délután behívatta magához. Tamás kedvetlenül jött, látszott az arczán.

Az asszony leültette maga mellé s elkezdett neki gyónni. Egyenkint tépett ki magából minden érzelmet, sirva fuldokolva, lángoló szemekkel. Aztán bocsánatot kért Tamástól. Kívánta, hogy legyen Blankával boldog.

Mikor Tamás indulni akart, hozzárohant az asszony. Érezte, hogy még egyszer meg kell csókolnia ajkát; érezte, hogy ennyi elégtétellel tartozik neki Tamás lemondásáért. A fiu is elvesztette az esztét; olyasvalami járta át idegeit, agyát, mint első találkozásukkor. Sokáig tartotta ölelve az asszonyt.

(Vége köv.)

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 57.

Bérlet 47-ik szám „B”

Holnap, szombaton, nov. 24-én!

A menyem.

Vigjáték 3 felvonásban.

SZEMÉLYEK:

Leverdier . . .	Ifj. Szatmáry	Gustave . . .	Makray D.
Paul	Pataki Béla	Leverdierne . . .	Kiss Irén
Honoré	Tanay Fr.	Mátha	T. Halmi M.
Mélescot	Bartha J.	Ledolizka	Komjáthyné
Ferdinánd	Ódry Árpád	Marie	Cserényi A.

Holnapután, vasárnap, nov. 25-én két előadás:

Délután 3 órakor, félhelyárral

Kuruczfurfang.

Népszínmű 3 felvonásban.

Este 7 és fél órakor, rendes helyárral, bérlet-szünetben:

Aranylakodalom.

Látványos történeti színmű 9 képben.

Színházi műsor.

Hétfő, nov. 26. „C” bérlet — **V e r e s h a j u.** Népszínmű.

Kedd, nov. 27. „A” bérlet — **B a l e k.** Operette.

Szerda, nov. 28. „B” bérlet — **T r o u b a d o u r.** Nagy opera.

Csütörtök, nov. 29. „C” bérlet — **A k i s l o r d.** Péchy Aranka vendégfellép-tével.

Péntek, nov. 30. „A” bérlet — **A r a n y e m b e r.** Péchy Aranka vendég-fellép-tével.

Szombat, decz. 1. — Fényes kiállítással, ujdonságul először: **N e w y o r k s z é p e.** Operette.

Vasárnap, decz. 2. — másodsor: **N e w y o r k s z é p e.** Operette.

Hétfő, december 3. — harmadszor: **N e w y o r k s z é p e.** Operette.

Kedd, december 4. — negyedszer: **N e w y o r k s z é p e.** Operette.

Szerda, december 5. — ötödször: **N e w y o r k s z é p e.** Operette.

Csütörtök, decz. 6. — ujdonságul elő-ször: **A r a n y a s s z o r y.**

Péntek, december 7. — másodsor **A r a n y a s s z o n y.**

Laptulajdonos: a Csokonai-nyomda.

10569. tkv.
1900.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék, mint tkvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a kir. kincstár végrehajthatónak Bódi József elleni végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék, debreczeni kir. járásbíróság területén levő, egykei 406. sz. tjkvben A. I. 1488. hrsz. alatt felvett ingatlanra és ahhoz tartozó legelő illetőségekre 2806 koronában, az ugyanazon tjkvben A. + 2415. hrszám alatt felvett ingatlanra 244 koronában megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverés elrendeltetvén, annak foganatosítására határidőül az 1900. évi december hó 6-ik napjának d. e. 9 órája az Egyek község-házához kitűztetett. Kikiáltási ár a becsár, azonban az árverésre kitétt ingatlan szükség esetében a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elősmervényt a kiküldöttnek átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. törvényszék, mint tkvi hatóságnál és Egyek község elöljáróságánál tekinthetők meg.

Kelt Debreczenben a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál 1900. évi szeptember hó 15-én.

Harsányi,
kir. törvényszéki bír.

MIHALOVITS I. gyógyszerháza a „Kigyó“-hoz

DEBRECZENBEN

Ajánlja

Harmat-arczporát (pouder)

mely készítmény üde színt kölcsönöz az arcznak s nem rontja az arczbőrt. Kitűnő illata, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármilyen arc- vagy rizsporral. Jól tapad és igen jól fed.

A **Harmat-Creme** s **Harmat-szappannal** együtt használva az arczbőrt üdévé, széppé teszi s megóvja a megránékosodástól. Kapható háromféle színben (fehér, rózsza s crème szín). Minta doboz **Harmat-pouder** ára 50 fillér (pamacscsal 60 fillér). Nagy doboz ára 1 korona 80 fillér. — Ajánlja továbbá következő arczporait:

Berlini fettepouder (háromféle színben) kis dobozban.
1 doboz 40 fillér.
Veloutin-pouder (háromféle színben) kis dobozban.
1 doboz 60 fillér.

Hirdetések

a legjutányosabb árban felvételnek
kiadóhivatalunkban

Kossuth-utca 13. sz.

Pincze

hordós és üvegezett borok
beraktározására kiválóan al-
kalmak, a **Kossuth-utca**
elején kiadó. Czim a kiadó-
hivatalban.

CSOKONAI-NYOMDA

DEBRECZEN, KOSSUTH-UTCZA 13. SZ.

ELSŐRANGU * * * * *
KÖNYV- ÉS MŰNYOMDA
ÉS KÖNYVKÖTÉSZET * *

Ajánlkozunk a sokszorosító-szakmába vágó
mindennemű munkák elkészítésére. Modern be-
rendezésünkkel és kitűnő munkaerőnkkel a leg-
nagyobb igényeket is kielégíthetjük.

Könyvnyomdánkban mindennemű egyszerű, de izléses nyomtatványok, valamint művés-
zies kivitelű diszmunkák készülnek és pedig:

KERESKEDŐK RÉSZÉRE:

Árjegyzékek, körlevelek, számlák, jegy-
zések, levélpapírok és borítékok, czim-
kék, csomag-jegyek, áru-mintajegyek,
bevásárlási könyvecskék, üzleti kártyák,
csinos reklámplakátok és egyéb nyom-
tatványok.

TANINTÉZETEK RÉSZÉRE:

Az összes naplók, osztálykönyvek, di-
szes bizonyítványok, havi és évi érte-
sítők, jegyzőkönyvek és tankönyvek.

ÜGYVÉDEK RÉSZÉRE

A legtöbb nyomtatványt raktáron tart-
unk, a készleten nem levőt pedig —
hármily mennyiségben — raktári áron
készítjük el.

PÉNZINTÉZETEK RÉSZÉRE:

Mindennemű üzleti könyvek és egyéb
kezelési nyomtatványok, u. m.: napi-
ívek, lejáratú jegyzékek, sorsolási érte-
sítések és egyéb ismertetések csinos
füzetekben, szerződéses, kötelezvények,
váltók, biztosítási okiratok stb.

VIGALMI BIZOTTSÁGOK RÉSZÉRE:

Izléses kivitelű bál meghívók, pro-
grammok, belépti jegyek, díszes táncz-
rendek stb.

KÜLÖNBÖZŐ ALKALMAKRA:

Eljegyzési és esketési jegyek és egyéb
családi értesítések elegáns kartonra vagy
mindennemű új divatu finom papírra
nyomva, névjegyek, levélpapírok stb.

Nyomatott a „Csokonai“-nyomdában Debreczenben.